

**Stenogram sa sastanka održanog u Vladi Republike Hrvatske
23. veljače 2010. u 10:30 sati**

Sastanak je sazvan na temu **Primjena Pravilnika o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka.**

Sazivatelj sastanka je gospodin prof. dr. sc. **Slobodan Uzelac**, potpredsjednik Vlade RH. **Ostali nazočni** na sastanku: gđa. **Mila Jelavić**, pravobraniteljica za djecu, gđa. **Ester Radmilo**, zamjenica pravobraniteljice za djecu, gđa. **Jasenka Đenović**, ravnateljica Uprave za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, gđa. **Vesna Hrvoj Šic**, ravnateljica Uprave za srednjoškolsko obrazovanje pri MZOŠ-a, gđa. **Majda Fajdetić**, Agencija za odgoj i obrazovanje, gđa. **Marina Tatalović**, savjetnica potpredsjednika Vlade, predstavnik Ministarstva branitelja, g. **Željko Stipić**, predsjednik SZHŠ Preporod, g. **Miljenko Lukiček**, predsjednik Glavnog vijeća SZHŠ Preporod, gđa. **Sonja Mudrić**, članica Predsjedničkog vijeća SZHŠ Preporod, g. **Zvonimir Laktašić**, predsjednik SHU-a i g. **Branimir Mihalinec**, predsjednik Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske.

Uzelac: Pozdravljam sve nazočne! Dobro došli još jedan put! Zahvaljujem što ste se odazvali sastanku kojeg sam sazvaio u dogovoru s gospođom Jelavić kako bismo zajedno vidjeli što možemo učiniti u vezi s određenim teškoćama koje su se javile u primjeni postupka pojačanog nadzora, ali u redovnom djelovanju škole, tj. u primjeni tog instituta krivo, rogopadno nazvanog tretmana postupka jer nije postupak u tretmanu nego su valjda djeca u tretmanu. Sastanak je sazvan s našoj zajedničkom željom, s mojom željom da vidimo što tu možemo napraviti, kako ga unaprijediti. Do mene je došla informacija da su određene poteškoće uočene u sindikatu u smislu neodgovarajućih uvjeta škole, objektivnih uvjeta prije svega, škole da ponese taj zadatak, ja sam tako razumio, jeli? Da ponese taj zadatak koji jest dodatni, po vašem mišljenju, i odgovoran i ozbiljan, ali u uvjetima koji su neadekvatni, ne znam da li sam dobro razumio? Ako nisam, razjasnit ćemo....no, prije toga, ako mi dopustite, jedan uvod koji je šireg značaja od ovog problema. Nećete mi zamjeriti, gledajući ovako likove ovdje, mnogi od vas mogli bi mi biti biološki djeca, ali u odnosu na taj problem, baš sam se njime bavio i profesionalno i znanstveno, pa dopustite nešto kronologije, za koju nisam siguran da svi za ovim stolom znaju o čemu govorim. Ja sam osobno bio jedan od inicijatora, iz ove pozicije, da se takav jedan institut dodatnog angažmana škole unese u zakon, ja ću vam reći čime sam se vodio. Dio odgovornosti koja se sada pripisuje Ministarstvu za taj Pravilnik unaprijed preuzimam na sebe. Pretpostavljajući da ne treba previše objašnjavati ljudima za ovim stolom, svi smo prosvjetari na bilo koji način, načelne razloge zbog kojih je potrebno ojačati odgojnu ulogu škole uz obrazovnu, ja ću to preskočiti. Ja ću samo kazati što je rađeno u Hrvatskoj, u Zagrebu prije nego što se pojavio ovaj institut, pa u tom smislu nekoliko faktografskih podataka. 1986. godine su prosvjetne vlasti grada Zagreba pokrenule dva eksperimentalna projekta inicirana dramatičnim podacima o porastu nasilja u to vrijeme u školama, prvenstveno prepoznatljivim u nebrojenim pozivima, uglavnom anonimnih, da su mine u školama, bombe, šta li postavljene u školi...uglavnom netočnih, a vrijeme je bilo pred samu Univerzijadu, da i taj kontekst kažem. Dakle, stvar je došla do usijanja...sa tadašnjim prosvjetnim vlastima grada Zagreba je dogovoreno da svaka od tadašnjih četrnaest općina grada Zagreba detektira po jednu osnovnu školu koja je najkritičnija po toj rizičnoj populaciji u Zagrebu. Od stotinjak i nešto škola u Zagrebu, svaka općina je detektirala po jednu. Tako smo dobili četrnaest škola, na svakoj općini po jednu, za koju su vlasti rekle da je tamo najteža populacija, socijalno i odgojno zapuštena itd....Osigurana su dodatna materijalna sredstva tim osnovnim školama za trogodišnji

eksperiment. Taj je eksperiment uključivao manje više ovo što je predvidio ovaj sadašnji institut. Dakle, dodatni stručni, organizirani i programski artikulirani, sustavni i prije svega preventivni rad s ovom djecom, s ciljem da se ta djeca ako je ikako moguće zadrže u školi, u društvu svojih vršnjaka gdje prirodno pripadaju, naravno u uvjerenju koje valjda ne treba dodatno pojašnjavati da u onom trenutku kada dijete biva isključeno iz škole u osnovnoj školi tako što će promijeniti školu ili u srednjoj školi tako što će biti izbačeno iz škole, da je to zapravo napisana, iako u stvari ne napisana, uputnica za Glinu ili neku drugu ustanovu. To je svijest koju smo mi gajili. Ali tada smo imali i odgovornost za to, pa smo rekli ne možemo samo tražiti od škole da to radi, idemo sada omogućiti školi stvoriti uvjete da to može. Tada su se udružile gradska prosvjeta i gradska socijala i financirali taj projekt dodatnog rada s tom djecom, produženi stručni tretman je bio u nekoliko sati. Ta su djeca dobivala i topli obrok što je plaćala socijala, jer, ponavljam djeca su bila iz ovih prikraćenih obitelji, sirotinja uglavnom. Što se dogodilo s projektom? Ravnatelji su prije nego je projekt počeo rekli: „Ne, mi nećemo ništa dodatno, osim pod uvjetom da nakon što projekt završi te pojave u školi više nema! Ako vi nama jamčite da takvog ponašanja djece nakon tog eksperimenta biti neće, mi ćemo prihvatiti taj eksperiment.“ U uvjetima je stajalo da se nakon svake godine rada na projektu vrši analiza efekta projekta. Što je pokazalo nakon prve godine? Broj djece koja su označena kao delikventa s utrostručio u odnosu na prethodne godine! Utrostručio! Zašto? Zbog dva razloga. Prvo, sad su tu bili ljudi koji su vidjeli probleme koji se inače ne vide...oni su ih prepoznali. I drugo, oni su obuhvatili djecu koja nisu bila samo onakva kakva su u zakonu opisana, već i onu koja su imala tzv. pasivne oblike poremećenog ponašanja, a to nitko nije primijetio. Pa smo tako imali suicidalno dijete, koje se je ubilo, ali to nitko nije primijetio kao problem jer ono takvo nije ometalo nastavu. Dakle, oni su i tu kategoriju djece obuhvatili. I zato, ne da ih je bilo manje nego tri puta više. Nakon druge godine, bilo je li-la...nakon treće godine ravnatelji su rekli otprilike ovako: „Ne samo da je eksperiment uspio, nego ako ne bude novca za plaćanje tih ljudi“.... a to su bili socijalni pedagozi, socijalni radnici, psiholozi, bilo je čak i par teologa, čini mi se, sociologa, bilo je tu ljudi razni profila ali dominirali su socijalni pedagozi i socijalni radnici. I danas su svi ti ljudi u tih četrnaest osnovnih škola....možda ne baš ti ljudi, neki su sigurno otišli u penziju, ali radna mjesta su ostala. Paralelno s tim je trajalo nešto drugo. Centar za odgoj i obrazovanje u Dugavama uzeo je novac za projekt iz isti sredstava i angažirao, jer nisu sve škole bile ovako pokrivena, pogotovo ne rubne koje su bile problematične i ne srednje koje su bile još problematičnije, dvadesetak svojih ljudi koje je poslao u te škole zadržavši ih kao svoje djelatnike, ali njihovo radno mjesto nije u Centru i djeca ne dolaze u Centar, nego oni idu u škole i rade u školama. I to je tako i dan danas i to ne samo u Zagrebu nego postoji i drugdje, u pet gradova, i to je zapravo nešto što je bilo polulegalno. I to je, ljudi, nama bio motiv da kažemo: „Hajde da vidimo kako možemo pokupiti to iskustvo, artikulirati ga, vidjeti kako pomoći školi da ona, dakle, učini dodatni napor sa svojim potencijalom. I još samo zadnje dvije rečenice – zašto mislim da na tome moramo ustrajati, ali ne u sukobu, nego suglasno. Pitanje je kako osposobiti školu da ona to može, što joj treba dati da to može, jer, a ovo mi molim vas vjerujte, jer ja sad dokaz nemam na stolu, škola i nitko drugi, nitko drugi može tu problem skoro pa riješiti. Zašto? Zbog dva razloga. Iako škola nije za to kriva, ona nije generator problema jer je generator problema negdje drugdje, obitelj najčešće, sam učenik, ulica, itd., ali ona jest mjesto na kojem se taj drugdje generirani problem manifestira. Škola, ni kriva ni dužna, trpi, tako da kažem, činjenicu da se to u njoj događa. To je prvi razlog zašto škola i nitko drugi...i drugi razlog, to je životna dob, to je mjesto i to je pogon kadrovski i programski koji jedini ima šanse da nešto napravi. Propustimo li mi tu šansu, ali ja sad kažem mi, a ne samo škola, država, društvo cijelo, mi sve druge šanse možemo probati koristiti, ali ja vam unaprijed kažem da su te šanse daleko manje čak i u idealnim uvjetima. Evo toliko. Mila....

Mila Jelavić: Zahvaljujem što ste prihvatili prijedlog i organizirali ovakav sastanak koji je logičan slijed nakon onoga što smo mi negdje od kraja kolovoza pa do kraja prošle godine imali u našem Uredu. Otkad sam ja u uredu u različitim smo ministarstvima i na različite načine diskutirali, i u travnju 2006. smo zajedno sa sindikatima definirali da treba proširiti pedagoške mjere, primijeniti suvremena saznanja, to su zajednički zaključci, na kojima smo mi radili, i oni jesu negdje logičan slijed, pa smo dane zaključke pokušali provoditi kroz prijedloge promjena propisa i naravno, praćenjem primjena onoga što se u tim propisima događalo i naravno da ne ponavljam cijelu ovu priču sa produženim stručnim postupkom u socijalnoj skrbi koja se događala kroz proteklih dvadesetak godina, možda i više. Cijeneći da takvo provođenje tretmana daje dobar učinak, jer je dobar broj djece koja su pohađala ovakve grupe, koja su dolazila i koja dolaze, izlazio iz toga osnažen, drugačiji, opterećen s manje problema. Znači, ako smo imali nekakav model i primjer dobre prakse onda je to trebalo razvijati i sasvim je logično ovo što se događalo s uvođenjem u zakon 2008. godine i naravno, razradom kroz Pravilnik kako to sve skupa provesti. Prateći sve to skupa iz Ureda i s obzirom na poziciju i našu ulogu i obavezu zapravo smo zaključili da se od trenutka donošenja Zakona pa do donošenja Pravilnika dogodila godina dana što nama ni u kom slučaju nije bilo drago, mi smo pisali Ministarstvu o tome, kao što smo upozoravali i na neke druge Pravilnike, jer problemi s kojima nam se obraćaju djeca, roditelji, a i svi drugi zapravo traže od nas da vodimo brigu o svemu onome što propisi garantiraju, odnosno čime ih štite. Dodatni motiv za naš pojačani rad tijekom posljednjih mjeseci prošle godine bio je i program aktivnosti za prevenciju nasilja među mladima, gdje je Vlada u šestom mjesecu prošle godine donijela i ovu mjeru produženog stručnog postupka i naložila da je tri resorna Ministarstva provode u suradnji s nama kao Uredom pravobraniteljice za djecu. I naravno da je mjera proglašena kratkoročnom mjerom i znam da će sada Vlada već tražiti da vidi što se po tom programu učinilo. Iz opreza i da se krene, početkom školske godine mi smo i sazivali sastanke, nažalost, mi se nismo daleko pomakli u tome, bilješke sa sastanaka smo slali na sva tri Ministarstva, prof. Uzelcu na znanje, naprosto da ima informaciju o tome kako i što se odvija oko implantacije ove mjere kao pedagoške mjere u obrazovni sustav. Mi smo silni zagovaratelji da ova mjera zaživi, da li je ona dobro definirana, da li ona može biti bolje definirana, o tome možemo raspravljati, ali ona mora zaživjeti, prvenstveno radi zaštite djece iz više razloga. Ja ću navesti samo jedan, a to je da obrazovni sustav obuhvaća svu djecu i da je obrazovni sustav mjesto gdje se puno toga prije može prepoznati, bilo kakva rizična obitelj, bilo kakvo rizično okruženje, to će stručnjaci koji rade u obrazovnom sustavu prvi prepoznati u susretu s djetetom. I drugo, ako se ova mjera provodi u sustavu obrazovanja, dijete nije stigmatizirano. Slanje njega u dom socijalne skrbi, mi možemo govoriti što god hoćemo, ga stigmatizira, sustiže i zapravo djeca trpe, obilježena su, imaju dodatni problem. Ovako su jednaka svoj drugoj djeci koja su u obrazovnom sustavu. Meni je žao što je došlo do miješanja, odnosno, da se na neki način kroz ovaj propis izgubila razlika između onog što se željelo kroz obrazovni sustav i onog što se provodi kroz sustav socijalne skrbi, sada istina, ja ću to otvoreno reći, nezakonito, to je nešto što se provodi kao primjer dobre prakse. To je trebalo kao primjer dobre prakse ozakoniti i Vlada je tu i resori, tko, kako i na koji način može sudjelovati radi poboljšanja provedbe. Ja mislim da obrazovnom sustavu, pogotovo sada u počecima primjene ove mjere treba pomoći sa strane. Na sastancima koje smo imali i centri socijalne skrbi i Ministarstvo obitelji su izrazili spremnost da sudjeluju i u edukacijama, ali i u provođenju ondje gdje postoji stručni kadar. Reći ću još i to da se u pet gradova, tj. u pet mjesta, uz Zagreb, to je Pula, Rijeka, Split i Zadar i to samo prema mjestima gdje postoje domovi za odgoj djece. U ostalim krajevima gdje ne postoje domovi za odgoj djece, ovakve grupe nije niti moguće ustrojiti, nije moguće pomagati djeci kroz Centar za odgoj i obrazovanje, nema tko, pa je sasvim opravdano da sustav obrazovanja kroz svoju mrežu koju zaista ima i gdje nema mjesta koje nema škole, na ovaj ili onaj način zapravo bude taj koji će

biti nositelj provođenja ovih pedagoških mjera. I ono što također vrlo otvoreno moram reći je zapravo da se odgoj, odgoj kojeg nažalost u ovom trenutku baš nema previše u školama, ipak vratio u škole. Škola je obrazovna ali i odgojna ustanova. I to je nešto što mi definitivno moramo zagovarati i naravno da onim stručnjacima koji će je provoditi treba pružiti punu podršku i obrazovanju kako bi ono to moglo provoditi. Jer ja ne mislim da se to može provoditi bez dodatnih znanja i dodatnih vještina, jer se fenomenologija mijenja iz godine u godinu i u odnosu na ono kad je to počelo prije dvadeset i nešto godina sasvim su druge priče, sasvim su druge okolnosti. Definitivno je ključ u tom da se ja nadam i da sam uvjeren da nam se ovakvi pojedinačni ekscesi u sustavu obrazovanja manje događaju. Ja vam ne tvrdim da ćemo mi isključiti nasilje, apsolutno, što je naravno želja svih nas ovdje, ali će se sigurno smanjiti broj ekscesa, jer ćemo djelovati preventivno, a ne reaktivno. Mi u praksi uvijek djelujemo iza, djeca su uvijek korak ispred nas. Mi moramo zapravo predvidjeti te postupke, namjere i moramo ih spriječiti svojim znanjem, svojom strukom, učiniti neke stvari, zato smo tu da do takvih ekscesa ne dolazi. Hvala!

Uzelac: Hvala, Mila! Želio bih sad postaviti protokolarne okvire ovog sastanka. Najprije, želio bih da ovo ne bude naš zadnji sastanak, nego prvi, pa da danas manje-više dogovorimo što ćemo raditi i kako. Mislim da je interes isti s obje strane stola, od toga polazim, pa neka ovo bude prvi u nizu sastanaka, preozbiljna je stvar da bismo sve u pola sata riješili. Izvolite kolega Mihalinec!

Mihalinec: Zahvaljujem! Meni je jako drago da je ovaj sastanak održan, pa makar ovaj prvi sastanak, iako bih rekao prekasno, ali, hajde da bar počnemo polako razgovarati. Naime, kada je donesen Zakon o odgoju i obrazovanju tada smo imali različita razmišljanja o tome, o ovim mjerama, znam da smo bili na različitim stranama gospođa Jelavić i mi iz sindikata i mi smo gledali drugu realnost koja se događa, ja sam iz srednjoškolskog sustava, koja se događa u srednjoškolskom obrazovanju, posebno u sustavu trogodišnjeg obrazovanja gdje se djeca zapravo silom prilika obrazuju. Međutim, kada je donesen taj Pravilnik? Prvo, naša je najveća primjedba bila da je donesen u ljeto, bez komunikacije sa sindikatima, bez ikakvog saznanja uopće da će se on donijeti. Zato kažem da je ovaj sastanak zakasnio najmanje godinu dana, ako ne i više. Da smo mi počeli razgovarati i pripremati se kao što se to, a drago mi je da je to gospodin Uzelac rekao, pripremalo '86., da smo prije uvođenja mjera gledali imamo li mi uopće uvjete za njihovo provođenje. Znači tada su se prvo stvorili uvjeti i zato je taj eksperiment uspio. Ovaj eksperiment nema šanse uspjeti, jer nisu pripremljene mjere da on može uspjeti. Prvo, Pravilnik je donesen usred ljeta bez da je to itko znao, mi smo tada bili usredotočeni na Pravilnik o normi koji je nama životno važan, pa smo tu imali veće angažmane, i drugo, sav onaj suport za takav jedan Pravilnik nije bio pripremljen i zato je došlo do toliko nesuglasica. Mi smo kao sindikat i ja osobno odmah reagirali prema državnom tajniku, mi smo se složili da shvaćamo da je to jedan proces i da je svako dijete na ulici, izbačeno, ogromna šteta i da treba pokušati što je moguće više učiniti da djeca ostaju u sustavu, da im se pomogne. Naravno, ne možda na ovakav način. I tada smo se složili da pustimo ovo da bude kao eksperiment, mislim, da pustimo...da ga se neće moći mijenjati prije nego se vidi kako on stvarno funkcionira. I mi smo već negdje u rujnu ili u listopadu prošle godine dogovorili da ćemo na kraju (školske) godine, znači početkom srpnja 2010. održati jedan sastanak sličnog tipa sa istim sudionicima, možda još i proširenije, gdje bi se pravila analiza ovog postupka. Jer sada većina nas govori o osjećajima, govorimo o nekim odokativnim metodama, a neki od nas, kolege koji rade u školama govore o iskustvima svoje škole ili škole pokraj, a to je jedini način na koji uopće možemo govoriti o tom postupku. **Zato mi drago da je ipak već sada taj sastanak i to je vjerojatno, ne vjerojatno nego sigurno pomogla ova peticija koju je pokrenuo sindikat Preporod** da se ovaj sastanak održi i ranije, što je sigurno i bolje. Ja nisam shvatio da je peticija mislila da se Pravilnik ukine. Nije nikom bilo stalo da se ukine, nego da se učine promijene. To mi nismo baš

razumjeli, pa se nismo angažirali oko peticije, jer smo već ranije dogovorili da ćemo napraviti analizu tog postupka, da vidimo koliko imamo pozitivnih rezultata, koliko loših, imamo li ikakvih rezultata i gdje su manjkavosti, gdje su propusti. Zato je dobro da je sada taj sastanak, cijenit ćemo što je gospodin Uzelac rekao, da ovo nije zadnji sastanak, ali da se dogovorili i da se zaduže oni koji će provesti anketu i analizu toga što je učinjeno, a to će sigurno morati biti Ministarstvo. Već vidim da je gospođa Šic rekla da je to ogroman posao, ali to će morati biti učinjeno. Mi to možemo iz sindikata, ali to neće biti baš najvjerodostojniji podaci i tada da e stvarno krene u analizu toga da se vidi koje su manjkavosti i propusti. Ono što mi sada vidimo što je loše je to da nitko nije očekivao da će se toliko zlouporaba toga pravilnika događati u srednjim školama i da upravo zbog toga, i time ću završiti, nitko se praktički, to mi iz škola poručuju, ne bavi djecom, tamo se bave samo ispunjavanjem papira, jer ne stigne jedan razrednik koji ima 9 ili 10 djece u postupku, nema šanse da to stigne napraviti. Ja predlažem da se napravi jedna takva analiza, da to do srpnja bude gotovo, da tada i mi budemo ti koji ćemo moći sugerirati kako dalje, ali tu se, mislim, i država mora uključiti sa svojim suportom, jer bez pravog supporta nema sigurno ni pravih rezultata. Zahvaljujem!

Uzelac: Gospodin Stipić se javio...ali, prije toga ja imam jedan prijedlog i to ne načelnog karaktera, mislim da moramo malo brže raditi, biti malo pretenciozni, ne da zakažemo drugi sastanak, ja stavljam na stol ideju da mi dogovorimo, što je moguće prije, a ne duže od mjesec, dva dana, da organiziramo jedno kvalificirano i kvalitetno savjetovanje, na kojem ćemo biti i vlast, i vi i struka, ne seminar, jer to je kad netko nekog uči, nego da se posavjetujemo, dakle, ravnopravni smo tu, što mi u toj situaciji možemo napraviti za ovaj problem. I kako školi i oko škole pomoći da problem zahvatimo u korijenu, kako da ga uspješnije rješava. Nećemo mi njega riješiti, to je jasno. Moj je prijedlog na stolu ovog časa, hajdemo razgovarati o predstojećem seminaru, koji uključuje naravno i analizu o kojoj ćemo raspravljati, imat ćemo na stolu podatke nadležnih službi, i iz policije, škole, zakonodavstva, Ureda gđe. Jelavić, itd. Za riječ se javio gospodin Stipić, pa gđa. Šic.

Stipić: Ako je išta dobro u cijeloj ovoj priči., a malo je toga dobroga, onda je to činjenica da su konačno zaposleni u školama, nastavnici, stručni suradnici, ravnatelji dobili priliku reći što oni misle o tom Pravilniku. I to je bila osnovna ideja kojom smo se vodili kad smo krenuli s peticijom. Uvijek smo naglašavali da to nema usko sindikalni značaj, ali da je vrlo važno, kada su u pitanju tako osjetljivi dokumenti, ako treba i mjesecima sjediti za jednim stolom i iznaći rješenja koja neće proizvoditi veće probleme od onih koje smo imali do sada.

Naglašavam, veće probleme nego što smo imali do sada. I to ja zapravo mjera po kojoj se svaki dokument koji iznjedrimo treba mjeriti. Nama u društvu inače nedostaje analitičnosti, nitko ništa ne provjerama, nego kako se što donese, tako se to i provodi, što je jako loše, što na neki način govori o našem odnosu, ali to je neka druga priča. Kada smo pokrenuli tu peticiju, nismo vjerovali da će biti ovakav odaziv. Zašto? Zato što ovaj Pravilnik ne pogađa jednako sve zaposlene u školama. Naime, kad gledate uopće te stegovne mjere, to je vrlo različito u osnovnom i srednjem školstvu. U srednjim školama imate u jednoj godini 44% od cjelokupne učeničke populacije kojima je izrečena neka pedagoška mjera, a u osnovnim školama 4,5 do 5 %. Dakle, cijelo smo vrijeme naglašavali da očekujemo solidarnost...vi ne osjećate taj problem, ali biste trebali solidarno osjećati da je to problem koji nekoga itekako tišti. Mi smo dobili jedanaest tisuća i nešto potpisa u deset dana, i to, moram to reći, dobili smo i potpise iz skoro dvije stotine škola u kojima uopće ne djeluje Preporod. To je zato što smo stalno naglašavali da Peticija nema sindikalni značaj, već jednostavno, postoji problem, problem koji moramo riješiti. U tom smislu, dakle, ono što bi trebalo naglasiti je to da nitko ne može biti ravnodušan na mišljenje više od jedanaest tisuća ljudi da ovaj Pravilnik treba mijenjati. Mislio sam da će ovdje biti gospodin ministar, ali eto, tu je netko još pozvaniji jer se cijeli život bavi ovom problematikom (g. Uzelac). Nitko nije išao protiv nove mjere, nitko nije išao protiv ovog Pravilnika, ali se išlo za tim da se kaže kako su pojedina rješenja iz ovog

Pravilnika neodrživa zato što generiraju određene probleme s kojima se škole ne znaju kako nositi. Zanimljivo je da su mnoge peticije na prvom mjestu potpisali ravnatelji, i to se nikad nije dogodilo, što znači da su i ti ljudi prepoznali loša rješenja ovog Pravilnika. Potpisivali su je i povjerenici drugih sindikata što je također vrlo važno. Dakle, u tom smislu ja vjerujem da nećemo sad stvar odgoditi na nekakvo vrijeme i velika je stvar što smo s danas dogovorili o nekakvom doglednom roku kada ćemo napraviti to što ćemo napraviti. Zbog cijelog niza stvari i svega što se događa u školstvu, kraj školske godine i nije baš povoljno vrijeme za takve nekakve stvari, pa nemamo puno vremena. Taj bi sastanak svakako trebalo napraviti prije proljetnih praznika. Dakle, imamo tih pet tjedana, početkom travnja... To će značiti da smo čuli glas ljudi iz zbornica, da smo osjetili težinu problema i da smo se pomakli s ovog mjesta na kojem jesmo. Sad moram navesti tri, četiri taksativne stvari s kojima smo išli prema ljudima. Najprije, tri su uzroka zbog kojih se izriču pedagoške mjere. To su: neopravdani izostanci, neizvršavanje učeničkih obveza i nasilničko ponašanje. Meni to nisu iste razine problema. Mi moramo naći rješenja za one situacije koje su izuzetak. Mi imamo u školama teških oblika nasilničkog ponašanja. Nezamislivo je da učenik koji je tako nešto napravio ostaje sjediti u razrednom odjelu, jer tako djeluje na ostale u tom razrednom odjelu. To je zapravo poziv na nešto što škola ne želi. Jučer razgovaram s ravnateljem jedne škole koji mi kaže kako ima u jednom razrednu učenika s više od 90 neopravdanih sati, a prema Statutu njegove škole, učeniku se s 27 neopravdanih sati izriče opomena pred isključenje, a s 30 sati isključenje s pravom polaganja razrednog ispita. To sve vide i drugi učenici. Razrednik ispada smiješan kada im objašnjava da se nešto ne smije, a vide da se ovom učeniku ništa ne događa. Mi moramo naći rješenje za te probleme. Mora se voditi računa o svakom učeniku, svaki je dragocjen, za svakog se treba boriti, ali isto tako moramo voditi računa o onima kojih ima najviše u školama, koji kvalitetno izvršavaju svoje obveze, koji nemaju nikakve probleme. Naravno, tu je problem i ovog vremenskog perioda. Što ako učenik nešto učini početkom na kraju nastavne godine? Znači li to da tada može sve napraviti i dalje pohađati nastavu? Dakle, postoji niz otvorenih pitanja koja se moraju razriješiti. Ako to napravimo, onda smo napravili veliku stvar, napravili smo to da ova mjera dugoročno može polučiti dobre rezultate, ali kratkoročno ona je sada ovakvim nesmotrenim i, moram to reći, pomalo nezgrapnim uvođenjem donijela školama više problema nego što ih je bilo do sada.

Uzelac: Hvala, gospodine Stipiću! Samo da kažem jednu rečenicu – nedavno sam bio u Izraelu i tamo sam čuo jednu sjajnu izreku: „Za sve teške, velike složene probleme, postoji jedno rješenje, jednostavno i uvijek samo jedno. Problem je samo u tome što je ono uvijek pogrešno!“ Izvolite, gospođo Šic!

Hrvoj Šic: Hvala lijepa, gospodine potpredsjedniče! Obzirom da je ovdje toliko ljudi govorilo koji poznaju problematiku, pa ću moći preskočiti uvodi dio i fokusirati se na Pravilnik, na njegovu svrhu i smisao, kao alat...

Uzelac: Fokusirajte se na moj prijedlog oko savjetovanja!

Hrvoj Šic: Da, oko savjetovanja...dapače, dobro je došlo, međutim za savjetovanje ja moram reći da nama kao Ministarstvu nisu potrebne nikakve posebne pripreme, jer mi provođenje Pravilnika pratimo od samog početka, tako da vam ja o nekim rezultatima mogu govoriti i danas, kolegica Đenović za osnovno školstvo, ja za srednje, a kolegica Majda Fajdetić prati primjenu Pravilnika u Agenciji za odgoj i obrazovanje. Budući da sam ja bila dugogodišnji školnik, znam što je mene u školi mučilo – napiši pravilnik pa ti misli kako ćeš ga u školi provoditi. Mi smo se za to u Ministarstvu pripremili, i pripremili smo mehanizme, alate indikatore kako ćemo provođenje Pravilnika pratiti. Ja ne mogu ovaj čas govoriti o tome je li ovaj Pravilnik dobar ili loš. Ono o čemu mogu reći je to da on postoji i da je u skladu sa Zakonom (o odgoju i obrazovanju), mi smo ga napravili tako kako jesmo, predložili ga ministru, on ga je potpisao...istina je da je bio donesen po ljetu. To isto tako nije bilo slučajno, tajming je bio jako važan. A tajming nam je dao mogućnost da se pripremi naša

Agencija da odmah u devetom mjesecu krene s prezentacijom Pravilnika i stručnim usavršavanjem. To se i učinilo. Prvi skup na kojem je taj Pravilnik bio prezentiran bio je bio je Udruga srednjoškolskih ravnatelja i svim ravnateljima srednjih škola taj Pravilnik je predstavljen u Baški na otoku Krku na kojem je bio i ministar. I tada su ravnatelji dobili evaluacijske listiće i mogli su napisati što misle da valja a što misle da ne valja. Što se savjetovanja tiče, dapače, podržavamo ideju, ja mislim da bismo mogli to odmah...evo, i gopođa Fajdetić je tu da prenese ideju i svom ravnatelju pa da Agencija u tom smislu učini još jednu stvar da okupi sve sudionike u sustavu, međutim, ja moram reagirati na neke netočnosti koje su izrečene u prethodnom dijelu. Zahvaljujem gospodinu Mihalincu koji se sjetio da smo rekli da ćemo evaluirati Pravilnik i da ćemo o rezultatima govoriti kad završi školska godina, odnosno kad budemo imali prve mjere. Ja moram reći da u sustavu srednjoškolskog obrazovanja nije upisana niti jedna mjera produženog stručnog postupka, naime, prema odredbama Pravilnika razrednik je dužan uroku od osam dana od izricanja pedagoške mjere tu pedagošku mjeru upisati u matičnu knjigu odnosno e-maticu. Prije nego što sam išla na ovaj sastanak ja sam provjerila postoji li upisana pedagoška mjera produženog stručnog postupka u bilo kojoj srednjoj školi i nažalost ne, ili na sreću.

Uzelac: Nemojmo ulaziti u detalje! Hajdemo se dogovoriti za naše savjetovanje, kako ćemo riješiti problem ..., molim vas!

Hrvoj Šić: Potpredsjedniče, ali moram reći ono što nije točno!

Uzelac: Nemojte sad..imat ćete priliku vrlo brzo!

Laktašić: A što mislite zašto niti jedna ova mjera nije izrečena?

Hrvoj Šić: Ja ne bih spekulirala o tome! Ne mogu spekulirati o tome...

Laktašić: Ja mogu!

Uzelac: Molim vas, nemojte sad...tko god je zaustio rekao je nešto dobro. Problema je mnogo....kalendar imam pri ruci, gledam ovo što je gospodin Stipić rekaomoj je prijedlog da to bude na Sljemenu..devetog ili šesnaestog travnja...

Hrvoj Šić: Mi bismo mogli imati problem..nama su u to vrijeme ispiti državne mature...

Uzelac: Idemo onda sredinom tjedna...

Hrvoj Šić: Teško da ćemo naći dan kad nemamo obaveza u tom dijelu...ako sad kažem neki datum, pogriješila sam...ako može ...

Uzelac: Neka bude neki ponedjeljak...ponedjeljak 12. travnja, kako vam on stoji?

Ponedjeljak, 12. odemo gore u Tomislavov dom u koji može stati 50 ljudi, napraviti ćemo jednodnevno savjetovanje i problem ozbiljno...a vi sve podatke koje imate na stol i izvješće pošaljite meni...ja ću sazvati sastanak Molim vas pošaljite mi sve materijale koje imate, sve...deset dana prije tako da materijale dobijem najkasnije do srijede, recimo, ili najkasnije do četvrtka, 01. travnja. Svi vaši materijali , kakvi god bili, bit će ravnopravno tretirani . Otići ćemo u Tomislavac, ona dvorana prima 50 ljudi, možemo početi u 9:00 sati, gore ćemo i ručati, radit ćemo prije ručka, poslije ručka, hajdemo napraviti posao...pokrit ćemo to nekako i financijski, vidjet ćemo kako ...sve materijale, što kraće, to bolje, pošaljite, ja ću zadužiti moju savjetnicu gđu. Tatalović da to vodi zajedno s Milom, neka bude naslov moj i Ured pravobraniteljice i idemo to napraviti. To ne može biti stvar samo jednog ministarstva, kad su zapravo tri.

Laktašić: Mogu li ja sada dvije riječi reći?

Uzelac: Izvolite!

Laktašić: Kratko i jasno – sve ovo mi možemo provesti. Ali radi se o nečemu, da li je uopće netko napravio kalkulaciju koliko to košta? Tko će to platiti?

Uzelac: Govorite o savjetovanju?

Laktašić: Ma ne, to je usputno....govorim o Pravilniku...gopođa (Jelavić) je jako dobro rekla....treba odgoj vraćati u škole. Odgoj je polako otišao iz škole i škola postaje obrazovna ustanova iz jednostavnog razloga – zato što je normirano ono što se u obrazovanju radi i to se

onda donekle i plaća, kažem donekle. A što se tiče odgoja, naši prijatelji u Ministarstvu, naročito neki ljudi su htjeli, kod pregovaranja Kolektivnog ugovora jako kresati ovlasti razrednika, tj. zaduženje razrednika i ne samo razrednika. Točno je međutim da ovaj problem jedino mogu riješiti učitelji. Zašto? Iz vrlo jednostavnog razloga što su oni u stalnom kontaktu s djecom, i što su donekle ipak educirani za to. Međutim, bez svih ostalih čimbenika koji sudjeluju u odgoju, na može se ovaj problem riješiti. A tu prvenstveno mislim da netko mora osigurati dodatne sredstva za provođenje ovog Pravilnika.

Uzelac: Laktašiću, vi ste dali temu za savjetovanje – financijski aspekt stvari...i riješeno....Izvolite!

Lukiček: Ja sam htio reći..razrednik sam preko dvadeset godina...u školi radim 27 godinai s našeg aspekta da kažem malo...tu je i odgovornost roditelja , koji uopće nisu odgovorni u ovom našem obrazovnom sistemu , koji ne dolaze u školu, koji ne surađuju, mislim da je to osnova nekakvom odgoja djece...

Uzelac: Ali, gledajte, ljudi, molim vas...vi sazovete roditeljski sastanak i govorite o djeci onima koji to ne trebaju ni slušati , jer onaj koji treba nije ni došao na roditeljski sastanak. Dobro, to je obiteljski aspekt...ali, struka ima i na to odgovor, struka...ali, notirajmo problem, u pravu ste...i taj aspekt...netko će obraditi obitelj.

Jelavić: Ja samo želim pitati...tko je, koliko je slučajeva nedolaženja cijelu godinu na roditeljske sastanke, na informacije, koliko su slučajeva razrednici prijavili Centru za socijalnu skrb...jer je po Obiteljskom zakonu razrednik to dužan prijaviti i Centar može izreći mjeru. Takvih informacija, prema našim saznanjima, iz škole prema Centrima nema. Ja tvrdim da ih nema uopće...ali to nije dobro...ne možete vi šutjeti ako roditelja pozovete, a roditelj ne dođe....

Laktašić: Kratko sam htio gospođi odgovoriti zašto je to tako...učitelji bježe od tog problema jer znaju da će se uvući u vrzino kolo...ja vas molim da shvatite ljude koji rade u sustavu ...

Uzelac: Molim vas samo jednu stvar...gospođa Tatalović će kontaktirati svakoga od vas koji ste sada ovdje...dobit ćete minutažu kao potencijalni izlagači na savjetovanju. Zahvaljujem na odazivu ovom sastanku!

Sastanak je završen u 11:25 sati.

Stenogram sastavila. Sonja Mudrić